

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА  
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВИТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ  
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ  
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**



**SOPOCKA  
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ  
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ  
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами  
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево  
15 травня 2025 року**

<b>СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</b>	
<b>МАЛЕЦЬ О.О., МАЛЕЦЬ Н.Б. КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ЗАКАРПАТТЯ КРИЗЬ ПРИЗМУ АРХЕОЛОГІЧНИХ АРТЕФАКТІВ ПІЗНЬОБРОНЗОВОГО ТА РАННЬОЗАЛІЗНОГО ПЕРІОДУ</b>	456
<b>МЕДВІДЬ Л.І., АЛМАШІ В.В. ІНФРАСТРУКТУРНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ</b>	459
<b>МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І., БІДЗІЛЯ А. І. ВПЛИВ ГНУЧКОГО УПРАВЛІННЯ НА АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ</b>	461
<b>МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І., ВОЛК О.О. РЕКРЕАЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ТЕРИТОРІЙ НА ОСНОВІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ</b>	463
<b>МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І., ПОГАСІЙ А.В. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ</b>	465
<b>МОВЧАН К.М., ВЛАСЕНКО В.О. БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЯК ПРОСТІР КУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ</b>	467
<b>МОРГУН А.В., ЖАБКО В.В. ДОКУМЕНТНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ</b>	469
<b>МОРГУН А.В., ЖАБКО В.В. ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТРУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ</b>	470
<b>МОРГУН А.В., ЦУПРА Д. І. ЕЛЕКТРОННЕ КАДРОВЕ ДІЛОВОДСТВО ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ</b>	472
<b>МОРГУН А.В., ЦУПРА Д. І. ЕЛЕКТРОННІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ КАДРОВОМУ ДІЛОВОДСТВІ</b>	474
<b>ПАЛИНЧАК-КУТУЗОВА В.В. МУЗЕЙ ЯК ОБ'ЄКТ ГАСТРОТУРИЗМУ</b>	476
<b>ПАНКОВА О.М., УДВОРГЕЛІ Л.І., РЯБЕЦЬ М.М. РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ЗБИВНОГО ДЕСЕРТУ ПРОФІЛАКТИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПЮРЕ АЙВИ В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА</b>	479
<b>ПАНКОВА О.М., ШИМАНСЬКИЙ О.В. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ФРАНЧАЙЗИНГУ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА</b>	471
<b>ПАПП В., БОШОТА Н., МАРИНА І. ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ</b>	484
<b>ПАПП В., БОШОТА Н., ОРБАН Я. РОЛЬ КЛАСТЕРІВ У КОМПЛЕКСНОМУ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ І РЕКРЕАЦІЇ</b>	486
<b>ПАПП В., БОШОТА Н., РЯБЕЦЬ О. РОЛЬ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ У РОЗВИТКУ ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ</b>	488
<b>ПАУЛИК А. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА</b>	489
<b>ПАУЛЬО Е.В., РУБШІ М.А. ОРГАНІЗАЦІЯ ГОТЕЛЬНО РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ – СУЧАСНІ ПІДХОДИ</b>	491
<b>ПРОКОПОВИЧ Л.С., БЕЛЕНЬ І. І. БІБЛОХАБ – СУЧАСНИЙ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ, ВІЛЬНИЙ І ДОСТУПНИЙ БІБЛІОТЕЧНИЙ ПРОСТІР</b>	494
<b>ПРОКОПОВИЧ Л.С., ХИМИНЕЦЬ А.М. ДОКУМЕНТ: ІНФОРМОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА НОРМАТИВНА БАЗА</b>	496
<b>ПРОКОПОВИЧ Л.С., ХИМИНЕЦЬ А.М. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ В КЕРУВАННІ ДОКУМЕНТАЦІЄЮ</b>	498
<b>РОГЛЄВ Й.Й. СУЧАСНИЙ СТАН ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ</b>	500

## **РОЗДІЛ 4**

### **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

потреба в постійному оновленні програмного забезпечення та підтримці мобільних платформ.

**Кадрові платформи на основі хмарних технологій/** стають все більш популярними в управлінні персоналом. Вони дозволяють зберігати кадрові дані в хмарі, що забезпечує доступ до інформації з будь-якої точки світу за наявності Інтернету. Платформи надають можливість інтеграції з іншими системами, такими як фінансові, бухгалтерські, облікові та ERP-системи. Ці платформи гнучкі, доступні, вони знижують витрати на інфраструктуру, автоматичні оновлення, безпечне зберігання даних. Але існує залежність від інтернет-з'єднання, питання безпеки та захисту персональних даних.

**Системи для електронного навчання (eLearning)** допомагають організувати тренінги та навчальні курси для співробітників, автоматично відстежувати їх успіхи та розвиток. Вони дозволяють створювати персоналізовані навчальні , що враховують індивідуальні потреби кожного працівника. Для цієї системи притаманна доступність навчання в будь-який час, персоналізований підхід до розвитку персоналу, зниження витрат на фізичне навчання. Але при цьому існує потреба в самодисципліні у працівників та можливі проблеми з мотивацією до навчання.

Технології, що використовуються в сучасному електронному кадровому діловодстві, продовжують розвиватися, сприяючи автоматизації і підвищенню ефективності кадрових процесів.

#### **Література:**

1. Кропельницька С. О. "Кадрове діловодство: Навчальний посібник". – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2018.
2. Луцька Н. М. "Інформаційні технології в управлінні персоналом". – Київ: КНЕУ, 2020.
3. Пономаренко В. С. "Управління персоналом в умовах цифровізації". – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2022.
4. Гриценко О. А. "Автоматизація кадрового діловодства: сучасні виклики та перспективи" // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2023. – № 4. – С. 45–52.

УДК 069.1:338.48-6:641/642(043.2)

ПАЛИНЧАК-КУТУЗОВА В.В.  
старший викладач кафедри готельно-ресторанної  
та музейної справи  
Мукачівський державний університет

### **МУЗЕЙ ЯК ОБ'ЄКТ ГАСТРОТУРИЗМУ**

Останніми роками туристична галузь стрімко розвивається та набуває дедалі більшого значення в житті сучасної людини. Водночас туристи все частіше відмовляються від стандартних маршрутів і традиційних форматів

#### **РОЗДІЛ 4**

### **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

відпочинку, що стимулює розширення туристичної географії та появу нових напрямів. Одним із таких перспективних напрямів є гастрономічний туризм, який в Україні лише починає формуватися. Тим не менш, турфірми відповідно до попиту формують нові туристичні маршрути, які включають відвідани автентичних ресторанів і дегустаційних залів для знайомства із традиційними стравами та напоями; участь у гастрономічних фестивалях і кулінарних майстер-класах із приготування національних страв; екскурсії на локальні виробництва традиційних продуктів, ознайомлення з кулінарною спадщиною та рецептами; долучення до святкових подій та обрядових дійств із гастрономічним забарвленням тощо.

У контексті гастротуризму музеї займають не останнє місце. В Україні існують навіть цілі гастро-музеї. До них відносимо Музей Пива, Музей Сала, Музей Шоколаду (м. Львів), Музей Горілки (с. Малинівка, Харківська область), Музей Хліба (м. Київ) [7]. Засобами музейних експозицій відвідувачі мають можливість ознайомитися із оригінальними експонатами, які використовуються для тих чи інших страв щоденного, святкового чи ритуального призначення. Постійні чи тимчасові виставки і експозиції, представлені в музеях, і які стосуються відображення щоденного або ритуально-обрядового життя, часто включають і використання експонатів гастрономічного спрямування.

Закарпаття як об'єкт для гастротурів є привабливим, оскільки тутешня кухня поєднує в собі риси кількох культур. Для ознайомлення із усім різноманіттям туристам пропонуються відвідани до дегустаційних залів, сироварень, виноробень, ресторанів місцевої кухні. Втім, не варто оминати і музеї. До прикладу, в Закарпатському обласному музеї ім. Т. Легоцького до таких свят як Різдво чи Великдень готують виставки, які знайомлять відвідувачів із особливостями їх святкування, в тому числі і приготування їжі. Це можуть бути різдвяні пряники [6], рецепти святкових страв або випічки [1], паски [2] тощо. Цікавими є і виставки, присвячені певним традиціям регіону. Сюди варто віднести, до прикладу, виставку «Кава на жорнах століть». Вперше її відкрили у травні 2016 р. з нагоди Міжнародного дня музеїв [4], а у травні 2025 р. – представили оновлену та доповнену виставку [5]. Представлені тут матеріали знайомлять із історією кав'ярень та традиціями кавування, які панували в нашому краї у першій половині ХХ ст. Інтер'єр виставки відтворює внутрішнє убранство кав'ярень краю та дає можливість зануритися у тогочасну атмосферу, вдихнувши аромати кави. Для туристів, які цікавляться виноробною справою краю і приїхали сюди для дегустації закарпатських вин, пізнавальною буде виставка «Виноробна справа на Закарпатті» [3]. Тут продемонстроване виноробне устаткування першої половини ХХ ст. та фотографії 30-40-вих років ХХ ст. із зображенням виноградників і процесу збору винограду.

## **РОЗДІЛ 4**

### **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Крім того, музеї часто є площадкою для проведення фестивалів. Їх складовою є і гастрономічна сторона, що теж дає можливість ознайомитись із місцевою кухнею.

Таким чином, музеї є одним із об'єктів гастрономічного туризму, оскільки дозволяють ознайомитись із традиціями і на відкритому просторі (фестивалі, майстер-класи), так і в музейних експозиціях. Фестивалі та майстер-класи дозволяють залучити більшу кількість людей одночасно, які можуть долучитися до процесу приготування та дегустації страв. У той же час музейні експозиції є більш довготривалі у часі, а ознайомлення з ними не залежить від погодних умов, які можуть перешкодити проведенню заходів на відкритому просторі. Тому включення музеїв до гастрономічних турів є перевагою, яка урізноманітнить програму, забезпечить нові враження та знання для туристів.

#### **Література:**

1. “У сьйві Різдва” (міська традиція). *Закарпатський обласний краєзнавчий музей ім. Т. Легоцького*. URL: [https://www.zkmuseum.com/2019/12/blog-post\\_9.html](https://www.zkmuseum.com/2019/12/blog-post_9.html) (дата звернення: 14.05.2025).
2. Великдень в Ужгородському замку. *Закарпатський обласний краєзнавчий музей ім. Т. Легоцького*. URL: [https://www.zkmuseum.com/2023/04/blog-post\\_98.html](https://www.zkmuseum.com/2023/04/blog-post_98.html) (дата звернення: 14.05.2025).
3. Виставка «Виноробна справа на Закарпатті». *Закарпатський обласний краєзнавчий музей ім. Т. Легоцького*. URL: [https://www.zkmuseum.com/2024/07/blog-post\\_25.html](https://www.zkmuseum.com/2024/07/blog-post_25.html) (дата звернення: 14.05.2025).
4. Міжнародний день музеїв. *Закарпатський обласний краєзнавчий музей ім. Т. Легоцького*. URL: <https://www.zkmuseum.com/2016/05/blog-post.html> (дата звернення: 14.05.2025).
5. Оновлена виставка «Кава на жорнах століть» - до Міжнародного дня музеїв. *Закарпатський обласний краєзнавчий музей ім. Т. Легоцького*. URL: [https://www.zkmuseum.com/2025/05/blog-post\\_83.html](https://www.zkmuseum.com/2025/05/blog-post_83.html) (дата звернення: 14.05.2025).
6. Різдвяні традиції краю: пряник (кінець XIX – перша половина XX ст.). *Закарпатський обласний краєзнавчий музей ім. Т. Легоцького*. URL: [https://www.zkmuseum.com/2022/12/blog-post\\_21.html](https://www.zkmuseum.com/2022/12/blog-post_21.html) (дата звернення: 14.05.2025).
7. Фесенко Г. О. Гастротуризм як актуальний тренд сучасного розвитку сфери туризму в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8884> (дата звернення: 14.05.2025). DOI: [10.32702/2307-2105-2021.5.200](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.5.200)